

Kulttuuriala

OPETUSSUUNNITELMA, 180 osp KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisala, viherrakennus

---

ARTESAANI

Tämä opetussuunnitelma on voimassa Salpauksessa 1.8.2015

Käsittelyt:

Salpauksen ammattiosaamisen toimikunta:

25.5.2015,

8.11.2016 (Yrityksessä toimiminen ja yritystoiminnan suunnittelu -tutkinnon osat, voimassa 1.1.2017 alkaen),

13.12.2016 (Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen -tutkinnon osa, voimassa 1.1.2017 alkaen)

Valtakunnallinen voimaantulopäivä 1.8.2015 (Opetushallitus) huomioiden Opetushallituksen määräys yhteisiä tutkinnon osia koskevien lukiokurssien vastaavuuksien poistamisesta (voimassa 1.8.2016 alkaen)

SISÄLLYSLUETTELO

1 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATTIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA, TAVOITTEET, TUTKINNON MUODOSTUMINEN JA ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAIDOT	3
1.1 Alan kuvaus ja arvoperusta	3
1.2 Perustutkinnon tavoitteet	3
1.3 Perustutkinnon muodostuminen	3
1.4. Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon suorittaminen näyttötutkintona	5
1.5 Elinikäisen oppimisen avaintaidot	6
2 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATILLISET TUTKINNON OSAT, AMMATTITAITOVAATIMUKSET JA ARVIOINTI	6
2.1 Pakollinen tutkinnon osa	6
2.1.1 Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp	6
2.1.2 Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp	7
2.2 Tuotteen suunnittelun ja rakentamisen osaamisala, artesaani, pakollinen tutkinnon osa	8
2.2.1 Toteuttamisen suunnittelu 15 osp	8
2.2.2 Palvelun toteuttaminen 45 osp	8
2.3 Valinnaiset tutkinnon osat	9
2.3.1 Asiakaspalvelu ja myyntityön toteuttaminen 15 osp	9
2.3.2 Kulttuurin soveltaminen käsityöhön 15 osp	10
2.3.3 Palvelun tuotteistaminen 15 osp	11
2.3.4 Stailaaminen 15 osp	11
2.3.5 Tilaustyön valmistaminen 15 osp	12
2.3.6 Ympäristökiviasennus 15 osp	13
2.3.7 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen 5 osp	13
2.3.8 Ulkoalueiden rakenteet 15 osp	14
2.3.9 Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp	18
2.3.9 Yrityksessä toimiminen, 15 osp	19
3 YHTEISET TUTKINNON OSAT (35 OSP) TAVOITTEET JA ARVIOINTI AMMATILLISESSA PERUSKOULUTUKSESSA	21
3.1.1 Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen 11 osp	21
3.1.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen 9 osp	23
3.1.3 Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen 8 osp	26
3.1.4 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen 7 osp	28
3.2 Valinnaiset tutkinnon osat 19 osp	32
4 VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT, 10 osp. AMMATILLISESSA PERUSKOULUTUKSESSA	33
5 TUTKINTOA YKSILÖLLISESTI LAAJENTAVAT TUTKINNON OSAT AMMATILLISESSA PERUSKOULUTUKSESSA	33
6 LIITTEET	34

1 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATTIALAN KUVAUS JA ARVOPERUSTA, TAVOITTEET, TUTKINNON MUODOSTUMINEN JA ELINIKÄISEN OPPIMISEN AVAINTAIDOT

1.1 Alan kuvaus ja arvoperusta

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

1.2 Perustutkinnon tavoitteet

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Koulutuskeskus Salpauksessa toteutetaan käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan (artesaani). Paikallisesti valittavassa tutkinnon osassa on tavoitteena laajentaa osaamista ympäristökiven asennukseen sekä ulkoalueiden rakenteet. Tutkinnon perusteissa ei ole ammatillisia painotuksia ja näitä taitoja painottamalla on merkitystä työllistymisen kannalta.

1.3 Perustutkinnon muodostuminen

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettava perustutkinto muodostuu ammatillisista tutkinnon osista (135 osaamispistettä), yhteisistä tutkinnon osista (35 osaamispistettä) ja vapaasti valittavista tutkinnon osista (10 osaamispistettä). Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Näyttötutkinnot muodostuvat ammatillisista tutkinnon osista.

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta.

Koulutuskeskus Salpauksessa käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto muodostuu kahdesta osaamisalasta, tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisalan (artesaani) ja ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan (artesaani).

KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO, artesaani	
Tutkinnon muodostuminen ammatillisessa peruskoulutuksessa, 180 osp	Tutkinnon muodostuminen näyttötutkinnossa
2 Ammatilliset tutkinnon osat, 135 osp	2 Ammatilliset tutkinnon osat
2.1 Pakolliset tutkinnon osat, 30 osp 2.1.1 Asiakaslähtöinen valmistaminen, 15 osp 2.1.2 Kulttuurilähtöinen valmistaminen, 15 osp	2.1 Pakolliset tutkinnon osat 2.1.1 Asiakaslähtöinen valmistaminen 2.1.2 Kulttuurilähtöinen valmistaminen
2.2 Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisalan, artesaani, pakolliset tutkinnon osat, 60 osp 2.2.1 Tuotteen suunnittelu, 15 osp 2.2.2 Tuotteen valmistaminen, 45 osp	2.2 Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisalan, artesaani, pakolliset tutkinnon osat 2.2.1 Tuotteen suunnittelu 2.2.2 Tuotteen valmistaminen

<p>2.3 Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan, artesaani, pakolliset tutkinnon osat, 60 osp</p> <p>2.3.1 Toteuttamisen suunnittelu, 15 osp 2.3.2 Palvelun toteuttaminen, 45 osp</p>	<p>2.3 Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan, artesaani, pakolliset tutkinnon osat</p> <p>2.3.1 Toteuttamisen suunnittelu 2.3.2 Palvelun toteuttaminen</p>
<p>2.4 Valinnaiset tutkinnon osat, 45 osp</p> <p>Opiskelijan on valittava valinnaisista tutkinnon osista yhteensä 45 osaamispistettä kohdista 2.4.1 - 2.4.19.</p> <p>2.4.1 Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen, 15 osp 2.4.2 Kulttuurin soveltaminen käsityöhön, 15 osp 2.4.3 Ohjaustoiminnan toteuttaminen, 15 osp 2.4.4 Palvelun tuotteistaminen, 15 osp 2.4.5 Sisustustyön tekeminen, 15 osp 2.4.6 Stailaaminen, 15 osp 2.4.7 Taidekäsityön tekeminen, 15 osp 2.4.8 Tilaustyön valmistaminen, 15 osp 2.4.9 Tuotekehitysprosessiin osallistuminen, 15 osp 2.4.10 Tuotteen valmistaminen käsityönä, 15 osp 2.4.11 Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp 2.4.12 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, 10-15 osp 2.4.13 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta* 2.4.14 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista* 2.4.15 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp 2.4.16 Yrityksessä toimiminen, 15 osp 2.4.17 Huippuosaajana toimiminen, 15 osp 2.4.18 Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia, 5-15 osp 2.4.19 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 5-15 osp</p> <p>* Tämän valinnaisen tutkinnon osan laajuudeksi lasketaan 15 osp.</p>	<p>2.4 Valinnaiset tutkinnon osat</p> <p>Tutkinnon suorittajan on valittava yhteensä kolme tutkinnon osaa kohdista 2.4.1–2.4.13.</p> <p>2.4.1 Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen 2.4.2 Kulttuurin soveltaminen käsityöhön 2.4.3 Ohjaustoiminnan toteuttaminen 2.4.4 Palvelun tuotteistaminen 2.4.5 Sisustustyön tekeminen 2.4.6 Stailaaminen 2.4.7 Taidekäsityön tekeminen 2.4.8 Tilaustyön valmistaminen 2.4.9 Tuotekehitysprosessiin osallistuminen 2.4.10 Tuotteen valmistaminen käsityönä 2.4.11 Yritystoiminnan suunnittelu 2.4.12 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta 2.4.13 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta</p>

<p>3 Yhteiset tutkinnon osat ammatillisessa peruskoulutuksessa, 35 osp</p>		
	<p>Pakolliset</p>	<p>Valinnaiset</p>
<p>3.1 Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp</p>	<p>8 osp</p>	<p>3 osp</p>
<p>3.1.1. Äidinkieli 3.1.2. Toinen kotimainen kieli, ruotsi 3.1.3. Vieraat kielet</p>	<p>5 1 2</p>	<p>0–3 0–3 0–3</p>
<p>3.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp</p>	<p>6 osp</p>	<p>3 osp</p>
<p>3.2.1. Matematiikka 3.2.2. Fysiikka ja kemia 3.2.3. Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen</p>	<p>3 2 1</p>	<p>0–3 0–3 0–3</p>

3.3 Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp	5 osp	3 osp
3.3.1. Yhteiskuntataidot	1	0–3
3.3.2. Työelämätaidot	1	0–3
3.3.3. Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	0–3
3.3.4. Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0–3
3.4 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		7 osp
3.4.1. Kulttuurien tuntemus		0–3
3.4.2. Taide ja kulttuuri		0–3
3.4.3. Etiikka		0–3
3.4.4. Psykologia		0–3
3.4.5. Ympäristöosaaminen		0–3
3.4.6. Osa-alueita kohdista 3.1.1–3.3.4		0–3
	19 osp	16 osp
<p>Tutkinnon perusteissa määrättyjen osa-alueiden (3.1.1–3.4.6) valinnaisten osaamistavoitteiden lisäksi tai niiden sijaan koulutuksen järjestäjä voi päättää erilaajuisia muita valinnaisia osaamistavoitteita. Koulutuksen järjestäjän itse päättämille valinnaisille osaamistavoitteille määritellään osaamisen arviointi ja laajuus osaamispisteinä.</p> <p>Tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös opiskelijan aikaisemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden osaamistavoitteita.</p>		

4 Vapaasti valittavat tutkinnon osat, 10 osp
4.1 Ammatillisia tutkinnon osia
4.2 Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia
4.3 Yhteisiä tutkinnon osia tai lukio-opintoja
4.4 Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia opintoja
4.5 Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvia yksilöllisiä tutkinnon osia
5 Tutkintoa yksilöllisesti laajentavat tutkinnon osat

1.4. Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon suorittaminen näyttötutkintona

Koulutuskeskus Salpauksessa käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon voi suorittaa näyttötutkintona.

Näyttötutkinto suoritetaan osoittamalla hyväksytysti tutkinnon perusteissa vaadittu osaaminen tutkintotilaisuuksissa käytännön työssä ja toiminnassa. Koulutuskeskus Salpaus huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen sekä tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Koulutuskeskus Salpauksessa henkilökohtaistaminen näyttötutkintojärjestelmässä tarkoittaa tutkinnon suorittajan ohjaus-, neuvonta-, opetus- ja tukitoimien asiakaslähtöistä suunnittelua ja toteutusta.

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin valmistavan koulutuksen yhteydessä.

1.5 Elinikäisen oppimisen avaintaidot

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Opiskelija asennoituu myönteisesti turvalliseen toimintaan sekä kehittää itseään rakennusalan ammattilaiseksi. Opiskelijan toiminta on laatuvaatimusten mukaista ja hän kehittää itseään eettisesti rakennusalan uudistuvien vaatimusten mukaisesti kouluttautumalla sekä lukemalla ja seuraamalla alan mediaa.

Opiskelija ottaa huomioon työssään kestävän kehityksen energia- ja materiaalitehokkuuden, uudet rakennusmääräykset ja muuttuvan lainsäädännön ja teknisen kehityksen toteutumisen työssään. Opiskelija käyttää monipuolisesti teknologiaa omassa opiskelussaan, ammatissa ja kansalaisena

2 KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON AMMATILLISET TUTKINNON OSAT, AMMATTITAITOVAATIMUKSET JA ARVIOINTI

2.1 Pakollinen tutkinnon osa

2.1.1 Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integraatio
<p>Viherrakentaminen Työturvallisuuskortti Hätäensiapu Koneen ajoon lähtö tarkastus Kasvien istutustyöt Nurmialueiden perustaminen Kivirakentaminen Kustannuslaskenta Viherrakentamisessa käytettävien materiaalien käyttäminen</p> <p>Viherrakentamisen ylläpitotyöt Peruskasvien käyttäminen Nurmialueiden ylläpito Kasvillisuusalueiden ylläpito Tietotekniikan käyttäminen</p>	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii asiakaslähtöiseen valmistamiseen liittyvillä oppimistehtävillä oppilaitoksen omissa ja ulkopuolisissa oppimisympäristöissä.</p> <p>Toteutuu yhtä aikaa suunnittelun ja toteutuksen kanssa</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan hyviä käytäntöjä, jossa varmistetaan viherrakentamisen perusteiden osaaminen ja materiaalien, työvälineiden ja peruskasvien tuntemus.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia.</p>	<p>Toteutetaan erillisen suunnitelman mukaisesti seuraavissa yhteisten opintojen tutkinnon osissa: Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen</p>

Ammattitaidon osoittamistavat[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)**Ammattiosaamisen näytön kuvaus**

Opiskelija tekee istutustöitä, nurmialueiden ja rakenteiden perustamistöitä viherrakentamisen työtehtävissä.

Mahdollinen etenemisehto

Työturvallisuuskortin ja hätäensiavun suorittaminen.

Pakollinen tutkinnon osa**2.1.2 Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp****Ammattitaitovaatimukset ja arviointi**[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integraatio
<p>Kulttuuri- ja perinnemaisemat Puutarhataiteen historian taustojen selvittäminen Perinnemaisemien hoitaminen Puistometsien hoitaminen</p> <p>Kulttuuri- ja perinnemaisemien ylläpito Tieturva 1 Luonnonkasvien hoitotyöt Kasvillisuusalueiden ylläpito Ylläpitosuunnitelmien laatiminen</p>	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii kulttuuri- ja perinnemaisemien ylläpitoon liittyvillä oppimistehtävillä oppilaitoksen omissa ja ulkopuolisissa oppimisympäristöissä.</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan hyviä käytäntöjä.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>	<p>Toteutetaan erillisen suunnitelman mukaisesti seuraavissa yhteisten opintojen tutkinnon osissa: Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen</p>

Ammattitaidon osoittamistavat[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)**Ammattiosaamisen näytön kuvaus**

Opiskelija työskentelee kulttuuri- ja perinnemaisemien kunnostus- ja ylläpitotöissä.

Mahdollinen etenemisehto

Tieturva 1 suorittaminen

2.2 Tuotteen suunnittelun ja rakentamisen osaamisala, artesaani, pakollinen tutkinnon osa

2.2.1 Toteuttamisen suunnittelu 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integraatio
Vihersuunnitelman laatiminen Mittakaavaan piirtäminen Detaljipiirustusten piirtäminen Tietotekniikkaa hyödyntävä piirtäminen	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii viherrakentamisen alan suunnitteluun liittyvillä oppimistehtävillä käyttäen erilaisia suunnitteluohjelmia apuna. Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt.</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan hyviä käytäntöjä, jossa varmistetaan suunnittelun perusteiden ja kaavamääräysten osaaminen</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>	<p>Toteutetaan erillisen suunnitelman mukaisesti seuraavissa yhteisten opintojen tutkinnon osissa:</p> <p>Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen</p>

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Opiskelija tekee viherrakentamisen suunnitelman ja rakenteiden teknisen piirustuksen

Mahdollinen etenemisehto

Ei etenemisehtoa

2.2.2 Palvelun toteuttaminen 45 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integraatio
Viherrakentamisen työt Viherrakentamisen työsuunnitelman tekeminen	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii tekemällä viherrakentamiseen liittyvillä oppimistehtävillä käyttäen apuna tieto- ja viestintäteknikan ohjelmia.</p>	<p>Toteutetaan erillisen suunnitelman mukaisesti seuraavissa yhteisten opintojen tutkinnon osissa:</p> <p>Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen</p>

<p>Viherrakentamisessa käytettävillä materiaaleille tekeminen Viherrakentamistyöt</p> <p>Viherrakentamisen koneet Koneiden käyttö ja päivittäishuolto Tulityökortti</p> <p>Viherrakentamisen kasvit Kasvien tuntemus ja käyttö</p>	<p>Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt.</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan hyviä käytäntöjä.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>	<p>Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen</p>
--	---	---

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Opiskelija tekee viherrakentamistyötä erilaisissa viherrakentamisen työtehtävissä

Mahdollinen etenemisehto

Tulityökortin suorittaminen

2.3 Valinnaiset tutkinnon osat

2.3.1 Asiakaspalvelu ja myyntityön toteuttaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Myyntien edistäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - markkinointiviestintä - esillepano, hyllytys - somistus - ympäristön viihtyisyys, selkeys - hintamerkinnot - myyntikampanjat <p>Myyntityö</p> <ul style="list-style-type: none"> - tuotteiden ja palveluiden tuntemus - asiakastuntemus, erilaiset asiakasryhmät - vuorovaikutus ja viestintä: sanallinen ja sanaton - hankalat asiakastilanteet, turvallisuus - maksuvälineet 	<p>NY-yrityksessä toimiminen Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Osuuskunnassa toimiminen Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Työssäoppimalla Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - kassa ja kassajärjestelmä sekä myynnin rekisteröinti - oheis- ja lisämyynti - palautteen vastaanotto, reklamaatiot - asiakastyytyväisyyden varmistaminen - ulkoinen olemus 	<p>Lähiopetus Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p>	
--	--	--

Ammattitaidon osoittamistavat
[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Myyntiin liittyvissä asiakaspalvelutehtävissä toimiminen.

2.3.2 Kulttuurin soveltaminen käsityöhön 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma
<p>Kulttuurimaisemien viheralueiden ylläpito ylläpito perinteisillä työmenetelmillä viherrakentamisessa ylläpitötöiden tekeminen perinteisillä työvälineillä</p> <p>Työskentely kulttuuri- ja perinnemaisemakohteissa Kulttuurisen tiedon soveltaminen käytäntöön</p>	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii tekemällä viherrakentamisen kulttuuriin liittyvillä oppimistehtävillä ja käytännön harjoituksilla. Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt.</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan sekä opiskelijoiden osuuskunnan hyviä käytäntöjä.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>

Ammattitaidon osoittamistavat
[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Opiskelija tekee viherrakentamista ja ylläpitötöitä perinteisillä menetelmillä.

Mahdollinen etenemisehto

Ei etenemisehtoa

2.3.3 Palvelun tuotteistaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma
<p>Palvelun ideointi ja testaus tuotteiksi Toimintamalli-ideoiden tuottaminen käytäntöön Tuotteen kustannuslaskenta</p> <p>Erilaiset viherrakentamisyrietykset ja niiden toimintatavat Ammattialan palvelujen kartoittaminen Ammattialan markkinoinnin toteuttaminen</p> <p>Viherrakentamisyrietyksessä toimiminen Kestävän kehityksen periaatteiden toteuttaminen Työturvallisuuden noudattaminen Ongelmatilanteiden ratkaiseminen</p>	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii viherrakentamisen palveluihin liittyvillä oppimistehtävillä ja käytännön harjoituksilla. Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt.</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan sekä opiskelijoiden osuuskunnan hyviä käytäntöjä.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Opiskelija tekee suunnitelman palvelun tuotteistamisesta ja testaa sen toimivuutta.

Mahdollinen etenemisehto

Ei etenemisehtoa

2.3.4 Stailaaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma
<p>Tyyleillä ja trendeillä stailaaminen Tilan, kohteen tai tapahtuman tyylin suunnitteleminen Erilaisilla materiaaleilla rakentaminen Estetiikan tuntemus</p> <p>Muutoskohteen tekeminen Kohteen stailaus tehdyn suunnitelman mukaan</p>	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii viherrakentamisen tyyliin ja stailaukseen liittyvillä oppimistehtävillä ja käytännön harjoituksilla. Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt ja erilaiset tilaisuudet ja messut</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan hyviä käytäntöjä, jossa varmistetaan estetiikan tuntemus.</p>

	<p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>
--	---

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Opiskelija suunnittelee muutoskohteen stailauksen ja toteutuksen.

Mahdollinen etenemisehto

Ei etenemisehtoa

2.3.5 Tilaustyön valmistaminen 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma
<p>Tilaustyön valmistamisen suunnittelu ja organisointi Tilaustyön suunnittelu, hinnoittelu ja aikatauluttaminen</p> <p>Tilaustyön tekeminen Suunnitellun tilaustyön tekeminen asiakkaalle. Kestävän kehityksen noudattaminen</p>	<p>Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii viherrakentamisen tilaustöihin liittyvillä oppimistehtävillä ja käytännön harjoituksilla. Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt.</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan sekä opiskelijoiden osuuskunnan hyviä käytäntöjä.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Opiskelija ottaa vastaan tilaustyön aikatauluttaa, hinnoittelee ja valitsee työmenetelmän työn toteuttamiseksi.

Mahdollinen etenemisehto

Ei etenemisehtoa

2.3.6 Ympäristökiviasennus 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma
<p>Mittaustyöt Maastonmittaus</p> <p>Kivimateriaalit ja työmenetelmät Työmenetelmät ja kivityövälineiden käyttö</p> <p>Asennustyöt Betonikivien asennus Luonnonkivimateriaalien asennus Muurikivien asennus Kiveyksien yhdistäminen muuhun ympäristöön</p>	<p>Tutkinnonosan osaamisen opiskelija hankkii ympäristökiven asennukseen liittyvillä oppimistehtävillä ja harjoituksilla. Syventävän osaamisen opiskelija hankkii työssäoppimalla alan yrityksessä. Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt.</p> <p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan hyviä käytäntöjä.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Taso-, muuri- tai porraskiven asennuksia luonnon- tai betonikivestä.

Mahdollinen etenemisehto

Ei etenemisehtoa

2.37 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen 5 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelijan ohjaaminen</p> <p>- työpaikan ja/tai oppilaitoksen toimintatavat ja säännöt (mm. työaika, työvaatetus, tauot, poissaolokäytännöt, myöhästelyt, kännykän käyttö, vaitiolovelvollisuus)</p>	<p>Työssäoppiminen</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - työtehtäviin perehdytys - työturvallisuusriskit ja työturvallisuusohjeet - koneiden ja laitteiden käytön opastus ja työturvallisuus - ohjauskeskustelu (ohjauksen keinot, ohjaustyylit ja palautteen antaminen) - oman alan esittely (työ- ja koulutusmahdollisuudet) <p>Suunnitelma työssäoppimisesta ja ammattiosaamisen näytöistä</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutkinnon rakenne - ammattitaitovaatimukset - arvioinnin kohteet ja kriteerit - suunnitelma työssäoppimisesta - tutkinnon osan tavoitteet työssäoppimiselle - henkilökohtaiset tavoitteet työssäoppimiselle - työssäoppimisen sopimus - suunnitelma ammattiosaamisen näytöstä - itsearviointi - työssäoppimisen päiväkirja - ammattiosaamisen näytön itsearviointi tutkinnon osan kriteerien mukaisesti ja arviointikeskusteluun osallistuminen 	<p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija ohjaa oman työssäoppimisensa ohessa toisia opiskelijoita.</p> <p>NY-yrityksessä toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija ohjaa oman toimintansa ohessa toisia opiskelijoita.</p> <p>Osuuskunnassa toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija ohjaa oman toimintansa ohessa toisia opiskelijoita.</p> <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija tukee ja ohjaa toisia opiskelijoita aktiivisesti (mentorointi, tutorointi).</p> <p>Lähiopetus</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Opiskelija tukee ja ohjaa toisia opiskelijoita aktiivisesti (mentorointi, tutorointi).</p>	
---	---	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Toimiminen ja analysointi työssäoppimisen ja ammattiosaamisen näyttöjen prosessin eri vaiheissa sekä toisten opiskelijoiden perehdyttäminen ja ohjaaminen.

2.3.8 Ulkoalueiden rakenteet 15 osp

Paikallisesti valittava tutkinnon osa

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella työnsä piirustusten ja rakennetta koskevan työselityksen avulla
- tehdä ulkotilojen muuri- tai porraskiven asennusta luonnonkivestä ja betonikivestä työryhmässä
- tehdä materiaali- ja työmenekkilaskelmia sekä rakenteeseen liittyviä mittauksia
- käyttäen perusmittavälineitä.
- tehdä perustustöitä ulkorakenteille
- tehdä ulkotilojen puu- ja metallirakenteita, sekä koristealtaita ja asentaa ulkovaloja yksin tai työryhmässä
- käyttää ulkotilojen rakenteiden normaaleja työkaluja
- tehdä työkohteen mittauksia
- siirtää ja kuljettaa materiaaleja rakennustyömaalla
- tehdä työkohteen viimeistelyitä
- lajitella rakennusjätteet
- ottaa huomioon työssään materiaalien ominaisuudet ja materiaalien yhteistoiminnan
- tehdä valmiin rakenteen jälkihoitotöitä
- toimia työryhmän jäsenenä ja ottaa työskentelyssään huomioon työmaan muut työntekijät
- käyttää henkilökohtaisia suojaimeja, ottaa työturvallisuusnäkökohdat huomioon ja ylläpitää työkykyä
- esitellä ja arvioida suullisesti omaa työtään sekä oman työnsä laatua.

Opiskelija osaa käyttää seuraavia työkaluja:

- betonintiivistin (vibra)
- kulmahiomakone
- laastin sekoitin
- moottorisaha tai ketjusaha
- nostoapuvälineet
- työmaasirkkeli
- teräsleikkuri
- teräksen taivutin
- paineilmanaulain ja kompressori
- porakone
- poravasara tai piikkauskone
- pyörösaha
- käsityövälineet
  - kirves
  - saha
  - vasara
  - taltat
  - ruuvinväännin

Arviointi

Taulukkoon on koottu arviointikriteerit kolmelle eri osaamisen tasolle sekä arvioinnin kohteet. Opetussuunnitelmaperusteisessa koulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla opintokokonaisuuden keskeinen sisältö.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Oman työn suunnittelu ja suunnitelmien tekeminen	suunnittelee ohjattuna omaa työtään	suunnittelee annettujen ohjeiden mukaan oman työnsä	tekee itsenäisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman
Työn kokonaisuuden	noudattaa työaikoja ja toimii ohjattuna työohjeiden mukaisesti	noudattaa työaikoja ja annettuja työohjeita	noudattaa työaikoja ja työohjeita sekä neuvottelee mahdollisista

hallinta			poikkeamista
Taloudellinen ja laadukas toiminta	toimii ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti.	toimii asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja kehittää omaa toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Työkohteen mittaukset	tekee ohjattuna mittausta itsenäisesti tai työryhmässä	tekee annettujen ohjeiden mukaan tarvittavat mittaukset itsenäisesti tai työryhmässä	tekee annettujen suunnitelmien perusteella tarvittavat mittaukset itsenäisesti tai itsenäisenä työryhmän jäsenenä
Perustustöiden tekeminen	tekee ohjattuna perustustöitä	tekee annettujen ohjeiden mukaan perustustöitä	tekee piirustusten ja työohjeiden mukaiset perustustyöt itsenäisesti tai itsenäisenä työryhmän jäsenenä
Ulkotilojen puu- ja metallirakenteet sekä koristealtaat ja ulkovalot	rakentaa ohjattuna tavallisimpia puu- ja metallirakenteita sekä koristealtaita ja ulkovaloja itsenäisesti tai työryhmän jäsenenä	rakentaa annettujen ohjeiden mukaan tavallisimpia puu- ja metallirakenteita sekä koristealtaita ja ulkovaloja itsenäisesti tai työryhmän jäsenenä	rakentaa puu- ja metallirakenteita sekä koristealtaita ja ulkovaloja itsenäisesti tai työryhmän jäsenenä
Työkohteen viimeistelytyöt	tekee ohjattuna puu- ja metallirakenteiden sekä koristealtaiden ja ulkovalojen viimeistelytyöt	tekee annettujen ohjeiden mukaan puu- ja metallirakenteiden sekä koristealtaiden ja ulkovalojen viimeistelytyöt	tekee itsenäisesti puu- ja metallirakenteiden sekä koristealtaiden ja ulkovalojen viimeistelytyöt
Työvälineiden ja materiaalien hallinta	käyttää puu- ja metallirakenteiden sekä koristealtaiden ja ulkovalojen keskeisimpiä työvälineitä ja materiaaleja tutuissa työtilanteissa, mutta tarvitsee välillä ohjausta..	käyttää puu- ja metallirakenteiden sekä koristealtaiden ja ulkovalojen keskeisimpiä työvälineitä ja materiaaleja tutuissa työtilanteissa	valitsee työhön sopivat työvälineet sekä käyttää työvälineitä ja materiaaleja vaihtelevissa työtilanteissa.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Piirustusten ja työselitysten tulkitseminen	lukee ohjattuna piirustuksia ja työselityksiä tuntee yleisimmät piirustusmerkinnät	lukee piirustuksia ja työselityksiä ja laskee materiaalimenekit ja tuntee yleisimmät piirustusmerkinnät	tekee itsenäisesti piirustusten ja työselitysten pohjalta tavanomaisia puu- ja metallirakenteita sekä koristealtaita ja ulkovalaistusta tuntee piirustusmerkinnät sekä laskee materiaalimenekit
Materiaalien ominaisuuksien tunteminen	osaa nimetä ulkotilojen puu- ja metallirakenteissa sekä koristealtaissa ja ulkovalaistuksessa käytettävät materiaalit	osaa nimetä ulkotilojen puu- ja metallirakenteissa sekä koristealtaissa ja ulkovalaistuksessa käytettävät materiaalit ja tuntee niiden ominaisuudet	osaa nimetä ulkotilojen puu- ja metallirakenteissa sekä koristealtaissa ja ulkovalaistuksessa käytettävät materiaalit ja tuntee niiden ominaisuudet ja osaa hyödyntää niiden ominaisuuksia rakennustöissä
Rakennustyömaao saaminen	tuntee rakennustyömaan toiminnat ja käytänteet	työskentelee rakennustyömaan toimintojen ja käytänteiden mukaisesti	työskentelee rakennustyömaan toimintojen ja käytänteiden mukaisesti huomioiden muut työntekijät
Kestävän kehityksen huomioon ottaminen omassa työskentelyssä	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja ja kehittää ohjattuna toimintaansa.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija tai tutkinnon suorittaja		
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	asennoituu myönteisesti turvalliseen toimintaan sekä välttää riskejä työssään	vastaa toimintansa turvallisuudesta	kehittää toimintaansa turvallisemmaksi
	noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen	noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa huomioon työssään työyhteisön muut jäsenet	havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä
	käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä	varmistaa työvälineiden ja materiaalien turvallisuuden sekä poistaa ja vie huoltoon vialliset työvälineet	arvioi suojainten, työvälineiden ja työmenetelmien soveltuvuutta kyseiseen työhön ja huolehtii itsenäisesti työympäristönsä työturvallisuudesta
	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohtia sekä ylläpitää työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta tutuissa tilanteissa	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohtia sekä ylläpitää työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta	ottaa oman työn suunnittelussa huomioon turvallisuus- ja terveysnäkökohtia sekä ylläpitää työympäristön turvallisuutta ja ergonomisuutta sekä soveltaa oppimaansa yllättävissäkin tilanteissa
Oppiminen ja -ongelmanratkaisu	laskee työ- ja materiaalimenekit ohjattuna	laskee työ- ja materiaalimenekit mutta toteutumassa on vielä poikkeamia	toteuttaa työn laskettujen menekkien mukaisesti
	arvioi ohjattuna omaa työtään.	arvioi omaa työtään.	arvioi omaa työtään laatuvaatimusten mukaisesti.

Sisältö:

- Puurakenteet (terassit, pergolat, aidat, puuportaot)
- Metallirakenteet (aidat, portit, kaiteet, kasvituet)
- Koristealtaat (suihkulähteet ja muut altaat)
- Ulkovaistutus

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla ammattialansa työn tai työkokonaisuuden. Työtä tehdään siinä laajuudessa, että ammattitaidon voidaan todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä tai tutkintotilaisuudessa osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla; harjoitustehtävillä, kokeilla ja jatkuvalla seurannalla. Ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnista päättää ammattiaineen opettaja.

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Opiskelija suunnittelee ulkoalueiden rakenteen ja tekee työpiirustukset sekä toteuttaa suunnitelman.

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma
Puurakenteiden tekeminen Terassit Pergolat Aidat ja portit Portaat	Tutkinnon osan osaamisen opiskelija hankkii viherrakentamisessa ulkoalueisiin liittyvillä oppimistehtävillä ja käytännön harjoituksilla. Toimintaympäristöinä ovat oppilaitoksen omat ja ulkopuoliset oppimisympäristöt.

<p>Metallirakenteiden tekeminen Aidat ja portit Kaiteet Kasvituet</p> <p>Koristealtaiden tekeminen Suihkualtaat Muut altaat</p>	<p>Ohjauksessa käytetään hyväksi tiimioppimisen, projektioppimisen ja NY-toiminnan sekä opiskelijoiden osuuskunnan hyviä käytäntöjä.</p> <p>Työn perustana olevan tiedon omaksumista tuetaan tiimien treeneillä, verkko-oppimisympäristöillä, portfolioilla ja itseoppimalla.</p> <p>Työssäoppimisen ohjauksessa käytetään oppimispäiväkirjaa ja mobiileja sovelluksia</p>
---	--

Mahdollinen etenemisehto

Ei etenemisehtoa

2.3.9 Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Oman osaamisen tuotteistaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> markkinoilla olevien liiketoimintamahdollisuuksien kartoittaminen oman ammatillisen osaamisen arvioiminen omien liiketoimintaedellytysten arvioiminen tiedonhaku <p>Liiketoimintasuunnitelma</p> <ul style="list-style-type: none"> liiketoimintasuunnitelman laatiminen kokonaisuudessaan (budjetti, rahoitussuunnitelma) yritysmuodon valinta riskit ja vakuutukset suunnitelman toteutusmahdollisuuksien kriittinen arviointi pitsaus, hissipuhe tiedon hankinta 	<p>NY-yrityksessä toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa. Noudatetaan Vuosi yrittäjänä ry:n oppimishjelman periaatteita (www.nyvuosiyrittajana.fi) ja sitä täydennetään kirjoittamalla varsinainen liiketoimintasuunnitelma (www.uusyrityskeskus.fi).</p> <p>Osuuskunnassa toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa. Toimitaan Osuuskunta Taidottajassa ja laaditaan varsinainen liiketoimintasuunnitelma (www.uusyrityskeskus.fi).</p> <p>Työssäoppimalla</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä kattavasti osoittaa, voidaan apuna käyttää pelillisyyttä. Työssäoppiminen voidaan toteuttaa laatimalla yritykselle liiketoimintasuunnitelma (www.uusyrityskeskus.fi).</p> <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus</p>	

	<p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Toteutetaan vähintään lukuvuoden mittaisena valmennusprosessina.</p> <p>Hyödynnetään tiimioppimisen ja -yrittäjyyden työkaluja ja menetelmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • oppimissopimus • dialogitreeneit • valmennuspäivät • Kehityskeskustelut <p>Lähiopetus</p> <p>Oman osaamisen tuotteistaminen ja liiketoimintasuunnitelman laatiminen (www.uusyrityskeskus.fi).</p>	
--	---	--

Ammattitaidon osoittamistavat
[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Liiketoimintasuunnitelman laatiminen laskelmineen (www.uusyrityskeskus.fi).

2.3.9 Yrityksessä toimiminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

työkokonaisuudet ja niiden oppimistavoitteet	ohjaussuunnitelma	yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Liiketoimintaympäristön selvittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - asiakkaat - kilpailutilanne - trendit, sesongit, digitalisoituminen, muutoksen asiakkaiden ostokäyttäytymisessä, arvostusten muutokset esim. lähituotanto, kestävä kehitys jne - taloudellinen tilanne - yrityksen toimintaa koskeva lainsäädäntö (esim. kuluttaja- ja työlainsäädäntö) <p>Liikeidean täsmentäminen ja yrityksen toiminnan suunnittelu</p> <ul style="list-style-type: none"> - mitä, kenelle, miten, miksi? - asiakirjat 	<p>NY-yrityksessä toimiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Noudatetaan Vuosi yrittäjänä ry:n oppimishjelmaa (nyvuosiyrittajana.fi) 1-3 lukukauden aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> - NY-yrityksen perustaminen ja liiketoiminnan pyörittäminen omalla opiskelualalla - NY-asiakirjat ovat osa ammattiosaamisen näyttöä <p>Osuuskunnassa toimiminen</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - tuotekehitys, tuotteistaminen - markkinointi - tuotteet, palvelut - yhteistyökumppanit - NY-yrityksen lopettaminen - osuuskunnan jäsenyydestä luopuminen <p>Yrityksen työtehtävien tekeminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - oman alan työtehtävien tekeminen - oman työn suunnittelu (ajankäyttö, järjestelmällisyys) - yrityksen esittely - tieto- ja viestintätekniikan käyttö ja sovellusten hallinta - kestävä kehitys - työturvallisuus 	<p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Noudatetaan Osuuskunta Taidottajan sääntöjä sekä osuuskuntalakia 1-3 lukuvuoden aikana.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Osuuskunta Taidottajaan liittyminen ja liiketoiminnan pyörittäminen omalla opiskelualalla - yrittäjän asiakirjat ovat osa ammattiosaamisen näyttöä <p>Työssäoppimalla</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa osaamista ei voida työtä tekemällä kattavasti osoittaa, voidaan apuna käyttää pelillisyyttä.</p> <p>Työssäoppiminen voidaan toteuttaa</p> <ul style="list-style-type: none"> - aloittavassa yrityksessä tai - yrityksessä, joka esim. haluaa tuoda markkinoille uuden tuotteen tai - laajentua uudelle liiketoiminta-alueelle tai - muuten kehittää ja täsmentää liiketoimintaansa <p>Opiskelija dokumentoi toimintaansa esim. oppimispäiväkirjaan</p> <p>Projektioppiminen</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Projektioppiminen voidaan toteuttaa erilaisissa ennakkosuunnitelmia ja jälkitoimia sekä yrittäjämäistä toimintatapaa vaativissa projektissa/projekteissa.</p> <p>Tiimiyrityksenä toimiminen NY:ssä tai osuuskunnassa</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Toteutetaan vähintään lukuvuoden mittaisena valmennusprosessina koulutetun tiimivalmentajan kanssa. Hyödynnetään tiimioppimisen ja -yrittäjyyden työkaluja ja menetelmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimissopimus - dialogitreffit - valmennuspäivät - kehityskeskustelut <p>Eri tutkintojen yhteistoteutus</p> <p>Integroituu ammatillisten tutkinnon osien kanssa.</p> <p>Toteutetaan vähintään lukuvuoden mittaisena valmennusprosessina. Hyödynnetään tiimioppimisen ja -yrittäjyyden työkaluja ja menetelmiä.</p>	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - oppimissopimus - dialogitreenit - valmennuspäivät - kehityskeskustelut. 	
--	--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

Ammattiosaamisen näytön kuvaus

Omassa yrityksessä/ harjoitusyrityksessä / vastaavassa yrityksessä toimiminen

- toimii yhteistyökumppaneiden kanssa
- selvittää, täsmentää ja kehittää yrityksen liikeidea
- dokumentoi
- toimii yrityksen työtehtävissä yrittäjämäisesti.

3 YHTEISET TUTKINNON OSAT (35 OSP) TAVOITTEET JA ARVIOINTI AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA

3.1 Pakolliset tutkinnon osat

3.1.1 Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen 11 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

3.1.1.1 Äidinkieli 5 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija osaa viestiä erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohjeen antaminen ja kuunteleminen - asiakaspalvelutilanteet - neuvottelutaidot - erilaiset ammatilliset esittelyt - ymmärtää viherrakentamiseen liittyvien tärkeimpien tekstilajien käytänteet, olennaisen sisällön ja tarkoituksen - osaa hakea tietoa eri tietolähteistä ja käyttää tietoa sekä noudattaa lähteiden käytön periaatteita - osaa hyödyntää mediaa sekä verkon tarjoamia viestintä- ja vuorovaikutusvälineitä opiskelussaan sekä tehdä ammattiosaamistaan näkyväksi - osaa tarvittaessa hyödyntää äidinkielen oppimisen luku- ja opiskelustrategioita -osaa tuottaa viherrakentamiseen liittyviä keskeisiä kirjallisia töitä 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen.</p> <p>Osa tunteista voidaan integroida mm. talotyömaaopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

- osaa arvioida viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen merkityksen viherrakentamisen ja ammatin kannalta - osaa arvioida ja kehittää omaa äidinkielen taitoaan		
---	--	--

Osaamisen arviointi

Osa arvioida viestintä- ja vuorovaikutusosaamisen merkityksen rakennusalan ja ammatin kannalta palautteen antaminen ja vastaanottaminen, osaa arvioida ja kehittää omaa äidinkielen taitoaan. Kokoa opiskelijan ajan kirjallista tai digitaalista portfoliota äidinkielen taidoistaan ja niiden kehittymisestä, esim. asiakaspalvelutaidot ja kirjallinen viestintä.

3.1.1.2 Toinen kotimainen kieli, ruotsi 1 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>osaa käyttää toista kotimaista kieltä työtehtävissään ja työhön liittyvissä vuorovaikutustilanteissa</p> <p>* työelämän kielenkäyttötilanteissa toimiminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tervehdykset, -asiakaspalvelutilanteet työpaikan esittely / yritys esittely - työajat, palkkaus -työkalut ja materiaalit -työtehtävät -työturvallisuus -koneiden ja laitteiden -käyttöohjeet <p>* itsestä ja opinnoista -kertominen, CV</p> <p>-ymmärtää molempien -kansallisten kielten ja kulttuurien merkityksen monikulttuurisessa Suomessa.</p> <p>* kielen ja kulttuurin merkitys -Suomessa ja Pohjoismaissa</p> <p>pohjoismainen yhteistyö</p>	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunneista voidaan integroida mm. työsaliopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.</p> <p>Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, työsalit, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Toteuttamisen suunnittelu 15 osp</p> <p>Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla (voi olla osana ammattiosaamisen näyttöä esim. perustustöiden työprosessin kuvaus toisella kotimaisella kielellä).

3.1.1.3 Vieraat kielet 2 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa viestiä ja toimia vuorovaikutustilanteissa siten, että hän kykenee harjoittamaan ammattiaan <p>* työelämätaidot :</p> <ul style="list-style-type: none"> tervehdykset, small talk, asiakaspalvelutilanteet, työhön perehdyttäminen, työpaikan esittely <p>* työnhaku:</p> <ul style="list-style-type: none"> CV, työhaastattelu, itsestä ja opinnoista kertominen <p>* opiskelu- ja työpaikan esittely</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa käyttää oman alan työtehtävissä tarvittavaa vierasta kieltä 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunneista voidaan integroida mm. työsaliopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Toteuttamisen suunnittelu 15 osp</p> <p>Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

<p>* työelämätaidot: työselosteet, rakentamisen eri vaiheet, kestävä kehitys työprosessin esittely englanniksi, ensiapu, turvallisuusvarusteet, – laitteet ja –säännöt * työvälineet ja työympäristö: työvälineet, materiaalit, työtehtävät, työvaiheet * työolot: työajat, palkkaus, työedut • osaa hakea tietoa erilaisista vieraskielisistä lähteistä * tiedonhaku: materiaalit, tuotteet, palvelut • osaa toimia monikielisessä ja -kulttuurisessa ympäristössä * työkulttuuri eri maissa * kansainväliseen toimintaan hakeutuminen, TOP ulkomailla</p>		
---	--	--

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla.

3.1.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen 9 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

3.1.2.1 Matematiikka 3 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija * osaa peruslaskutoimitukset, prosenttilaskennan ja mittayksiköiden muunnokset oman alan ja arkielämän edellyttämässä laajuudessa * arkielämän prosenttilaskennan perusteet (muutos ja vertailuprosentti, verotus, alv) * virheprosentti, hukkaprosentti * pituuden, pinta-alan ja tilavuuden muunnokset * osaa laskea pinta-aloja ja tilavuuksia * osaa soveltaa geometriaa oman alan tehtävien vaatimassa laajuudessa ja hahmottaa tilaa ja muotoja kolmiulotteisesti * kolmion geometriaa kaltevuuksien ja tarvittavien mittojen laskemiseksi. * Pythagoraan lauseen soveltaminen * materiaalilaskenta * osaa käyttää sopivia matemaattisia</p>	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunneista voidaan integroida mm. talotyömaaopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio, oppimispäiväkirja ja työssäoppimispaikka.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin; Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

<p>menetelmiä oman alan ongelmien ratkaisussa</p> <ul style="list-style-type: none"> * Pythagoraan lauseen ja trigonometristen funktioiden soveltaminen * osaa arvioida tulosten oikeellisuutta ja suuruusluokkaa * osaa käyttää matemaattisten ongelmien ratkaisussa apuna laskinta, tietokonetta ja tarvittaessa muita matematiikan apuvälineitä. 		
--	--	--

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisella ja kirjallisilla suorituksilla (voi olla osana ammattiosaamisen näyttöä).

3.1.2.2 Fysiikka ja kemia 2 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa soveltaa oman alan kannalta keskeisiä fysiikan käsitteitä, ilmiöitä ja lainalaisuuksia * suureen käsite * tuntee lämpöopin, mekaniikan ja sähköopin lainalaisuuksia * energiatehokkuus ja energian säästäminen * tuotteen elinkaari ja kestävä kehitys • osaa ottaa työssään huomioon oman alan kannalta keskeisiä kemian ilmiöitä ja aineiden erityisominaisuuksia • osaa säilyttää, käyttää ja hävittää omalla alalla tarvittavia aineita. * viherrakentamisen kemikaalien ja jätteiden turvallinen käsittely, säilytys ja hävittäminen * kemikaalien varoitusmerkit ja käyttöturvallisuustiedotteet 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunneista voidaan integroida mm. talotyömaaopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio, oppimispäiväkirja ja työssäoppimispaikka.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisella ja kirjallisilla suorituksilla (voi olla osana ammattiosaamisen näyttöä).

3.1.2.3 Tieto- ja viestintätekniikka sekä sen hyödyntäminen 1 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintätekniikan sovelluksia ja hyödyntää niiden käyttöön tarkoitettuja ohjeita ja oppaita * Salpauksen sähköiset palvelut esimerkiksi koulutuskeskuksen sivujen käyttö, pakki, ressu * oppimisympäristöt Salpauksessa: moodle, sähköposti, selainohjelmat • osaa suojata verkkoidentiteettiään ja yksityisyyttään * selaimen historiatietojen poistaminen 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi ja oppimispäiväkirja.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

<ul style="list-style-type: none"> * salasanojen käyttö * sosiaalisen median käyttö • osaa toimia tekijänoikeus-, tietoturva- ja tietosuojaohjeiden ja -määräysten mukaisesti * oman materiaalin oikeudet * muiden tuottaman materiaalin hyödyntäminen vs. plagiointi * pankkiasiointi * palomuurit ja virustorjunta • osaa tiedostojen eri säilytys- ja lähetysmuodot. * tiedostomuodon valinta ja vaihtaminen esimerkiksi .docx, .pdf * liitetiedoston lähettäminen * tiedostojen pakkaaminen 		
--	--	--

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä.

3.1.3 Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen 8 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

3.1.3.1 Yhteiskuntataidot 1 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa toimia kansalaisena ja osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon * kansalaisen perusoikeudet ja velvollisuudet Suomessa: <ul style="list-style-type: none"> Ikärajat, vaalit, perusoikeudet, päätöksenteko, turvallisuus • osaa toimia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen * yhdenvertaisuus, oikeusjärjestelmä • osaa suunnitella ja hoitaa omaa talouttaan sekä arvioida siihen liittyviä riskejä * työvoimatoimisto, opiskelijan tuet, verotus, oman talouden hallinta • hyödyntää sosiaalista mediaa aktiivisen osallistumisen keinona * sosiaalisen median käyttö tiedonhaussa ja vertailussa • osaa käyttää yhteiskunnan tarjoamia palveluja ja toimia kuluttajana * yhteiskunnan palvelujen käyttäminen tarvittaessa 	<p>Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla teorialuokka, työsalit ja eri kohteet koulun sisällä tai koulun ulkopuolella. Ohjausmenetelminä käytetään mm. projektioppimista, pelejä, simulaatioita, verkko-oppimista, portfolioita, oppimispäiväkirjaa sekä erilaista yhteistoiminnallista oppimista. Verkossa oppiminen toteutetaan esim. Elsa-Moodlen tai vastaavan ohjelman kautta.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla.

3.1.3.2 Työelämätaidot 1 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> * osaa hakea itsellensä työpaikkaa * hakee itsellensä työssäoppimistyöpaikkaa tai työpaikkaa ja saa sen * osaa kuvata työehtosopimusjärjestelmää sekä tuntee työlainsäädäntöä ja tietää työsopimuksen keskeiset asiat * työsopimusjärjestelmään perehtyminen ja laillisen työsopimuksen tunnistaminen * osaa perehtyä työpaikan toimintaan ja työtehtäviin sekä huolehtia työturvallisuudesta * tuntee yrityksen organisaation ja toimintamallit * huolehtii omasta ja työympäristönsä työturvallisuudesta ja siisteydestä 	<p>* Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Se voidaan suorittaa ATK-luokassa, teorialuokassa sekä vieraillemalla eri kohteissa koulun sisällä tai koulun ulkopuolella</p> <p>* Opetus ja ohjausmenetelminä käytetään mm. projektioppimista, pelejä, simulaatioita, luennot, itseoppiminen, verkko-oppiminen, portfolio, oppimispäiväkirja sekä erilaista yhteistoiminnallista oppimista</p> <p>* Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

* osaa työskennellä työpaikassa ja kehittää osaamistaan * tekee työt sovitusti ja laadukkaasti		
---	--	--

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä sekä itsearvioinnilla

3.1.3.3 Yrittäjyys ja yritystoiminta 1 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> * osaa arvioida ja tunnistaa oman osaamisensa ja omat vahvuutensa * osaa ideoida omaa liikeideaa ja sen kehittämismahdollisuuksia <ul style="list-style-type: none"> - oman liikeidean luominen * osaa arvioida mahdollisuuksiaan ryhtyä yrittäjäksi <ul style="list-style-type: none"> - realististen mahdollisuuksien selvittäminen sekä ympäristön että oman itsensä kohdalta * osaa selvittää omia ammatillisia verkostoja <ul style="list-style-type: none"> - oman ammattialan verkostojen tunteminen * osaa tunnistaa kannattavan liiketoiminnan periaatteet <ul style="list-style-type: none"> - kannattavan liiketoiminnan mittarit ja perusteet * osaa arvioida oman yrittäjyyden ja oman yritystoiminnan merkitystä omalle hyvinvoinnilleen ja Suomen kansantaloudelle <ul style="list-style-type: none"> - kansantalouden kiertokulku 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunteista voidaan integroida työsaliopetukseen ja työmaaopetukseen sekä työssäoppimiseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkkoalustalla tai mobiileilla.</p> <p>Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, työsalin, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka.</p>	<p>Integroitu rakennusalan perustutkinnon ammatillisiin tutkinnon osiin perustustöihin (25 osp) ja runkovaiheen töihin (50 osp)</p>

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan erilaisilla suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla, jotka voivat olla osana ammattiosaamisen näyttöä.

3.1.3.4 Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto 2 osp

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> * osaa laatia itselle terveellisiä elämäntapoja, työkykyä ja liikuntaa edistävän suunnitelman ja toimia sen mukaisesti, osaa edistää ja ylläpitää opiskelu-, toiminta- ja työkykyään * osallistuu alkutesteihin ja –haastatteluun sekä pitää elämäntapapäiväkirjaa ja tekee niiden tulosten perusteella henkilökohtaisen hyvinvointisuunnitelman, jota päivitetään säännöllisesti * huomioi liikunnan toteutuksessa viherrakentamisen työn vaatimukset 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan suullisilla ja kirjallisilla tehtävillä mm. hyvinvointisuunnitelma, ruokapäiväkirja, ja käytännön toiminnalla liikunnassa, harrastustoiminnassa ja työssäoppimisessa.</p> <p>Liikunnan ja terveystiedon osaamispisteitä voidaan sisällyttää TYKY-passin opintoihin.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin; Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

<p>(esim. nostot työasennot, siirrot)</p> <ul style="list-style-type: none"> * osaa ottaa huomioon ravitsemuksen merkityksen terveydelle sekä tupakoinnin ja päihteiden haittavaikutukset * pitää TOP-jaksolla ravintopäiväkirjaa ja tekee sen pohjalta omien ravintotottumustensa arvion ja kehittämissuunnitelman * hakee tietoa tupakoinnin ja päihteiden terveysvaikutuksista ja pyrkii edistämään terveyttään hakemansa tiedon pohjalta * osaa kuvata mielenterveyden, seksuaaliterveyden ja ihmissuhteiden merkityksen ihmisen hyvinvoinnille * perehtyy tärkeimpiin ihmissuhteiden, mielenterveyden ja seksuaaliterveyden välisiin yhteyksiin * osaa edistää oppilaitosyhteisön hyvinvointia * osallistuu oppilaitoksessa järjestettäviin teemapäiviin, SAKU-toimintaan sekä oppilaitoksen muuhun hyvinvointitoimintaan osallistujana ja/tai suunnittelijana ja järjestäjänä * osaa kehittää toimintatapojaan ja toimintaympäristönsä turvallisuutta ja terveellisyyttä * tekee TOP-jaksolla oman alansa toimintatapojen ja toimintaympäristön turvallisuuskartoituksen * osaa toimia turvallisesti ja ergonomisesti, ehkäistä tapaturmia, toimia ensiaputilanteissa sekä hakea apua. * noudattaa oppilaitoksen ja viherrakentamisen työturvallisuusohjeita ja harjoittelee sekä käyttää työn fyysistä sekä psyykkistä kuormitusta vähentäviä työtapoja * hallitsee oman alansa ja yleiset ensiaputaidot 		
---	--	--

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan kirjallisten ja suullisten tehtävien sekä käytännön liikunta-, harrastus- ja työssäoppimistoiminnan perusteella. Tämän tutkinnonosan osa-alueen osaamisen näytöt voidaan antaa kontaktiopetuksessa, verkkoympäristöissä tai mahdollisuuksien mukaan mobiilisovelluksilla. Osaamisen arvioi ainetta opettava/-t opettaja/-t tarvittaessa yhteistyössä työssäoppimisjakson työnohjaajan ja työssäoppimisjaksoa ohjaavan opettajan kanssa.

3.1.4 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen 7 osp

Ammattitaitovaatimukset ja arviointi

[Valtakunnalliset tutkinnon perusteet](#)

3.1.4.1 Kulttuurien tuntemus

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
-------------------	-------------------	---------------------------------------

<p>* osaa toimia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteita noudattaen ja edistää omalta osaltaan tasa-arvoa ja kaikkien yhdenvertaista kohtelua</p> <p>* toimii eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa</p> <p>* osaa tervehtiä, vastaanottaa vieraita ja keskustella heidän kanssaan osaa toimia, käyttäytyä ja pukeutua tilanteen mukaisesti ja työkuulttuurin edellyttämällä tavalla</p> <p>* osaa ottaa huomioon toiminnassaan sopivuuden rajat sekä miesten ja naisten erilaiset roolit, pukeutumiseen ja käyttäytymiseen liittyvät ohjeet ja myös kirjoittamattomat säännöt ja menettelytavat</p> <p>* osaa tunnistaa eri kulttuurien peruspiirteitä ja kulttuurista monimuotoisuutta rakennusosalalla</p> <p>* esittelee toisten kulttuurien edustajille maansa yleisiä kulttuuripiirteitä, kuten keskeistä historiaa, nähtävyyksiä, taiteita, urheilusaavutuksia ja viihdettä ja rakennuskulttuuria</p> <p>* osaa ottaa huomioon eri kulttuuriryhmien keskeiset traditiot ja niiden vaikutukset toimintaan viherrakentamisessa</p> <p>* tunnistaa eri kulttuurien välisiä eroja työpaikkakäyttäytymisessä, -hierarkiassa ja työhön liittyvässä suhdetoiminnassa ja käyttäytyy asiallisesti tavallisissa työpaikalla esiin tulevilla tilanteissa, erityisesti asiakaspalvelussa</p> <p>* osaa välittää alansa historiaa, perinteitä ja muuttuneita käytäntöjä sekä vertailla niitä muiden kulttuurien piirteisiin</p> <p>* pohtii eri maiden tulkintoja historiallisista tapahtumista ja suhteuttaa kotiseutunsa ja maansa merkittäviä tapahtumia ja aikakausia naapurimaiden ja maailman historiaan</p>	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunteista voidaan integroida mm. työssäoppimisjaksoille, mahdollisesti ulkomailla tapahtuvan työssäoppimisen aikana. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkkoalustalla tai mobiileilla.</p> <p>Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, työsal, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka, erilaiset tapahtumat kuten näyttelyt, elokuvat, yhteiset monikulttuuriset tilaisuudet.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Toteuttamisen suunnittelu 15 osp</p> <p>Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>
---	--	---

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla.

3.1.4.2 Taide ja kulttuuri

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <p>* osaa tunnistaa taiteen ja kulttuurin eri ilmenemismuotoja ja osaa hyödyntää niitä</p> <p>* ymmärtää taiteen- ja kulttuurin merkityksen</p> <p>* tuntee viherrakentamisen historiaa, perinteitä ja muuttuneita käytäntöjä sekä vertailee niitä muiden kulttuurien piirteisiin</p> <p>* tunnistaa eri kulttuurien välisiä eroja työpaikkakäyttäytymisessä</p> <p>* hyväksyy erilaisuutta ja toimii suvaitsevaisuuden ja tasa-arvon lisäämiseksi omassa työskentely-</p>	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Osa tunteista voidaan integroida mm. talotyömaaopetukseen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.</p> <p>Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, työsal, verkkokurssi, blogi ja työssäoppimispaikka.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp</p> <p>Toteuttamisen suunnittelu 15 osp</p> <p>Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

<p>ympäristössään</p> <ul style="list-style-type: none"> * osaa tutkia, ilmaista ja tulkita kulttuurista todellisuutta (esimerkiksi musiikin, teatterin, kirjallisuuden, median, tanssin, kuvataiteen tai käsityön keinoin) * on tietoinen taidehistorian suuntaviivoista * osallistuu taide- ja kulttuuritapahtumiin, osaa antaa niistä asiallista ja kriittistä palautetta * tulkitsee muiden tekemiä eri taiteenalojen teoksia esim. taidenäyttelyissä * valmistaa omia tuotoksia eri tekniikoilla osoittaen omaa ideointikykyä * osaa arvioida ja soveltaa monimuotoista suomalaista kulttuuriperintöä ja oman alansa vakiintuneita käytäntöjä. * tuntee viherrakentamisen käsityöperinteen * hakee tietoa rakennusperinteestä ja ajankohtaisista suuntauksista ymmärtäen sen vaikutukset elinympäristön viihtyisyyteen * osaa noudattaa kulttuurisesti kestävä kehityksen periaatteita ja ymmärtää valintojensa kulttuuriset vaikutukset. * arvostaa ja vaalii kulttuuriperintöä, huolehtii ympäristön siisteydestä * osaa kehittää taiteelle ominaisten esittämisen tapojen ja materiaalien, oman ilmaisun, suunnitteluprosessien, palvelu- ja tuotemuotoilun ja estetiikan tuntemustaan viherrakentamisessa ja soveltaa hankkimaansa taiteen ja kulttuurin osaamistaan omassa työssään. * suunnittelee viherrakennusprojektin jonkin työvaiheen yksityiskohdan kuvallisesti ja kirjallisesti * osallistuu eri yhteistyökumppaneiden kanssa oppilaitoksen ulkopuolella järjestettävien tapahtumien järjestämiseen mahdollisuuksien mukaan, esim. Saku-kulttuurikilpailut 		
---	--	--

Osaamisen arviointi

- * opiskelijan osallistuminen ryhmäkeskusteluihin
- * osallistuminen kulttuuritapahtumiin ja raportointi niistä
- * omat kirjalliset ja kuvalliset tuotokset annetuista aiheista
- * osallistuminen palautekeskusteluun ja itsearviointiin

3.1.4.3 Etiikka

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvot, elämäkatsomukset * omat valinnat ja niiden perustelu * valintojen seurausten arviointi * arvovalintojen pohjalta oman elämän pohdinta • normit * normiristiriitojen käsittely • tiedonhankinta ammattieettisistä peruskysymyksistä * ammattialan ongelmatilanteiden 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla. Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio, oppimispäiväkirja ja työssäoppimispaikka.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin; Asiakslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

tunnistaminen, käsitteleminen * näkemysten esittäminen		
---	--	--

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla.

3.1.4.4 Psykologia

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<p>Opiskelija</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa hahmottaa sen, mitä psykologia on * psykologia moniulotteisena tieteenalana, eri tutkimussuunnista • tietää psykologian erilaisista tutkimusmenetelmistä ja –alueista * tutkimusmenetelmiä * tutkimusalueita • tietää ikäkausipsykologiasta • painotus: murrosikä, varhainen aikuisuus • saa tietoa persoonallisuuspiirteiden ja temperamentti- ja persoonallisuuspiirteiden määräytymisestä * persoonallisuuspiirteet ja temperamentti- ja persoonallisuuspiirteiden vaikutus omaan elämään • oppii hahmottamaan oman käyttäytymisen perustana olevia tekijöitä * oma käyttäytyminen 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan erilaisia oppimisympäristöjä ja -menetelmiä hyödyntäen. Oppimista voidaan ohjata tarvittaessa verkossa tai mobiileilla.</p> <p>Erilaisia oppimisympäristöjä voivat olla luokkahuone, verkkokurssi, portfolio, oppimispäiväkirja ja työssäoppimispaikka.</p>	<p>Integroitu rakennusalan perustutkinnon ammatillisiin tutkinnon osiin perustustöihin (25 osp) ja runkovaiheen töihin (50 osp)</p>

Osaamisen arviointi

Osaaminen osoitetaan suullisilla ja kirjallisilla suorituksilla.

3.1.4.5 Ympäristöosaaminen

Oppimistavoitteet	Ohjaussuunnitelma	Yhteisten tutkinnon osien integrointi
<ul style="list-style-type: none"> • osaa noudattaa ympäristölainsäädäntöä sekä toimia rakennusalan laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmien ja kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti - viherrakentamisen käytössä olevien laatu-, ympäristö- ja turvallisuusjärjestelmien perustuntemus. - Kestävän kehityksen periaatteiden perusymmärrys • hallitsee ammattitaidon kannalta keskeisten tuotteiden elinkaaren - Elinkaariajattelun perusymmärrys • osaa toimia luonnon monimuotoisuuden säilyttäen - Ymmärtää mitä tarkoittaa luonnon monimuotoisuus. • osaa sopeutua ilmastonmuutokseen työ- ja toimintatapavalinnoilla - Ilmastonmuutoksen perusteet. 	<p>Tämän tutkinnon osan osa-alueen opetus toteutetaan pääsääntöisesti erillisinä ympäristöosaamisen kursseina. Tutkinnon osan osa-alueen osaaminen hankitaan kontaktiopetuksella, sekä suullisilla, kirjallisilla ja verkkopohjaisilla tehtävillä.</p>	<p>Integroitu käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakollisiin tutkinnon osiin;</p> <p>Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp Toteuttamisen suunnittelu 15 osp Palvelun toteuttaminen 45 osp</p>

<ul style="list-style-type: none"> • osaa edistää energia- ja materiaalitehokkuutta ja ehkäisee jätteiden syntyä - Työvälineiden ja materiaalien energia-, kierrätys- ja materiaaliystävällinen valitseminen. • osaa omassa toiminnassaan ottaa huomioon mahdolliset ympäristövaikutukset, kuten päästöt ilmaan, veteen tai maaperään - viherrakentamisen merkittävimmät ympäristövaikutukset ja niiden huomiointi työtehtävissä. • osaa lajitella jätteet ja hyödyntää kierrätyksen mahdollisuudet viherrakentamisessa. -Tuntee viherrakentamisen tuotteiden ja materiaalien uusiokäytön perusteet. 		
--	--	--

Osaamisen arviointi

Osaaminen arvioidaan kirjallisten ja suullisten tehtävien perusteella.

Tämän tutkinnon osan osa-alueen osaamisen näytöt voidaan antaa kontaktiopetuksessa, verkkoympäristöissä tai mahdollisuuksien mukaan mobiilisovelluksilla.

Osaamisen arvioi ainetta opettava/-t opettaja/-t.

3.2 Valinnaiset tutkinnon osat 19 osp

Toteutetaan Koulutuskeskus Salpauksen erillisen valintatarjottimen mukaan.

4 VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT, 10 osp. AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA

Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp) tukevat tutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita ja ne voivat koostua yhdestä tai useammasta tutkinnon osasta. Tutkinnon osat voivat olla seuraavia:

Ammatillisia tutkinnon osia

Tämä voi sisältää ammatillisia tutkinnon osia oman tai jonkin muun koulutusalan ammatillisista perustutkinnoista, ammattitutkinnoista tai erikoisammattitutkinnoista.

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia

Tämä voi sisältää työelämän alueellisten ja paikallisten ammattitaitovaatimusten ja opiskelijan ammattitaidon syventämistarpeiden mukaisia tutkinnon osia, joiden tulee vastata laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen tarpeisiin. Nämä tutkinnon osat nimetään työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja niille määritellään laajuus osaamispisteinä. Lisäksi määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset, osaamisen arviointi ja ammattitaidon osoittamistavat Opetushallituksen määräyksen (Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa 93/011/2014) liitteessä olevan arviointitaulukon mukaisesti.

Yhteisiä tutkinnon osia tai lukio-opintoja

Tämä voi sisältää ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osien osia-alueita tai lukio-opintoja, jotka toteutetaan lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia opintoja

Tämä voi sisältää jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia tutkinnon osia. Nämä tutkinnon osat nimetään ja niille määritellään laajuus osaamispisteinä. Lisäksi määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset, osaamisen arviointi ja ammattitaidon osoittamistavat tai osaamistavoitteet ja osaamisen arviointi Opetushallituksen määräyksen (Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa 93/011/2014) liitteessä olevan arviointitaulukon mukaisesti.

Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvia yksilöllisiä tutkinnon osia

Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvat yksilölliset tutkinnon osat voivat olla oman tai muiden alojen työssä, itsenäisessä ammatin harjoittamisessa tai yrittämisessä hankittua osaamista. Nämä tutkinnon osat nimetään ja niille määritellään laajuus osaamispisteinä. Lisäksi määritellään tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset, osaamisen arviointi ja ammattitaidon osoittamistavat Opetushallituksen määräyksen (Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen mitoituksen periaatteet ja arvosanojen muuntaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa 93/011/2014) liitteessä olevan arviointitaulukon mukaisesti.

5 TUTKINTOA YKSILÖLLISESTI LAAJENTAVAT TUTKINNON OSAT AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohthaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta. Ne voivat olla ammatillisia tutkinnon osia tai paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia.

6 LIITTEET

Liite 2 A Viherrakentajan osaamisalan moduulisuunnitelma kolmivuotinen

Liite 2 B Viherrakentajan osaamisalan moduulisuunnitelma kaksi vuotinen

Liite 3 Tutkinnon toteuttamissuunnitelma ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisala

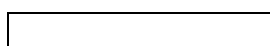
Polkujen kuvaus

**Liite 2A Moduulisuunnitelma, Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto,
Ympäristön suunnittelun ja valmistuksen osaamisala, artesaani
viherrakentaja
Kolmivuotinen**

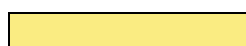
Vuosi	Jakso I	Jakso II	Jakso III	Jakso IV
1	Asiakaslähtöinen valmistaminen	Yhteiset tutkinnon osat	Yhteiset tutkinnon osat	Yhteiset tutkinnon osat
		Kulttuurilähtöinen valmistaminen	Palvelun toteuttaminen	Asiakaslähtöinen valmistaminen
2	Kulttuurilähtöinen valmistaminen	Yhteiset tutkinnon osat	Yhteiset tutkinnon osat	Yhteiset tutkinnon osat
	Palvelun toteuttaminen	Valinnaiset tutkinnon osat	Valinnaiset tutkinnon osat	Palvelun toteuttaminen
3	Valinnaiset tutkinnon osat	Vapaasti valittavat tutkinnon osat	Valinnaiset tutkinnon osat	Valinnaiset tutkinnon osat

Työssäoppiminen

Oppilaitos

Yhteiset tutkinnon osat

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto

Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisala, artesaani

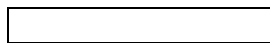
Valtakunnallinen voimaantulopäivä 1.8.2015 (Opetushallitus) huomioiden Opetushallituksen määräys yhteisiä tutkinnon osia koskevien lukiokurssien vastaavuuksien poistamisesta (voimassa 1.8.2016 alkaen)

**Liite 2 B Moduulisuunnitelma, Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto,
Ympäristön suunnittelun ja valmistuksen osaamisala, artesaani
viherrakentaja
Kaksi vuotinen**

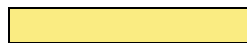
Vuosi	Jakso I	Jakso II	Jakso III	Jakso IV
1	Asiakaslähtöinen valmistaminen			Asiakaslähtöinen valmistaminen
	Kulttuurilähtöinen valmistaminen			
	Palvelun toteuttaminen			
	Toteuttamisen suunnittelu			Toteuttamisen suunnittelu
	Yhteiset tutkinnon osat 3 osp			
2	Kulttuurilähtöinen valmistaminen	Valinnaiset tutkinnon osat	Valinnaiset tutkinnon osat	Valinnaiset tutkinnon osat
	Palvelun toteuttaminen			

Työssäoppiminen

Oppilaitos

Yhteiset tutkinnon osat

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto

Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisala, artesaani

Valtakunnallinen voimaantulopäivä 1.8.2015 (Opetushallitus) huomioiden Opetushallituksen määräys yhteisiä tutkinnon osia koskevien lukiokurssien vastaavuuksien poistamisesta (voimassa 1.8.2016 alkaen)

Liite 3 Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamissuunnitelma

Tutkinnon osa	osp	Ammattiosaamisen näytön kuvaus	Tavoiteajankohta	Kesto
Pakolliset tutkinnon osat 75 osp				
Asiakaslähtöinen valmistaminen	15 osp	Opiskelija tekee istutustöitä, nurmialueiden ja rakenteiden perustamistöitä viherrakentamisen työtehtävissä	1. vuosi IV jakso	1-2 vk
Kulttuurilähtöinen valmistaminen	15 osp	Opiskelija työskentelee kulttuuri- ja perinnemaisemien kunnostus- ja ylläpitotöissä	2. vuosi I jakso	1-2 vk
Toteuttamisen suunnittelu	15 osp	Opiskelija tekee viherrakentamisen suunnitelman ja rakenteiden teknisen piirustuksen	2. vuosi III jakso	1-2 vk
Palvelun toteuttaminen	45 osp	Opiskelija tekee viherrakentamistöitä erilaisissa viherrakentamisen työtehtävissä	2. vuosi IV jakso	1-2 vk
Valinnaiset tutkinnon osat 45 osp				
Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen	15 osp	Myyntiin liittyvissä asiakaspalvelutehtävissä toimiminen.	2. tai 3. vuosi	1-2 pv
Kulttuurin soveltaminen käsityöhön	15 osp	Opiskelija tekee viherrakentamista ja ylläpitotöitä perinteisillä menetelmillä	3. vuosi	1-2 vk
Palvelun tuotteistaminen	15 osp	Opiskelija tekee suunnitelman palvelun tuotteistamisesta ja testaa sen toimivuutta.	3. vuosi	1-2 vk
Stailaaminen	15 osp	Opiskelija suunnittelee muutoskohteen stailauksen ja toteutuksen	3. vuosi	1-2 vk
Tilaustyön valmistaminen	15 osp	Opiskelija ottaa vastaan tilaustyön aikatauluttaa, hinnoittelee ja valitsee työmenetelmän työn toteuttamiseksi	3. vuosi	1-2 vk
Ulkoalueiden rakenteet	15 osp	Opiskelija suunnittelee ulkoalueiden rakenteen ja tekee työpiirustukset sekä toteuttaa suunnitelman	3. vuosi	1-2 vk
Ympäristökiviasennus	15 osp	Muuri tai porraskiven asennuksia luonnon- tai betonikivestä	3. vuosi	1-2 vk
Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen	5 osp	Näytön antaja toimii alan työtehtävissä, kehittää yrityksen toimintaa ja omaa osaamistaan. Näytön antaja ohjaa oman toiminnan ohessa muita alan toimijoita tai opiskelijoita.	2. tai 3. vuosi	1-3 vk
Yritystoiminnan suunnittelu	15 osp	Liiketoimintasuunnitelman laatiminen laskelmineen (www.uusyrittyskeskus.fi)	2. tai 3. vuosi	1-2 vko
Yrityksessä toimiminen	15 osp	Liiketoimintaidean jalostaminen liiketoiminta suunnitelmaksi, yritystoiminnan käynnistäminen ja lopettaminen.	2. tai 3. vuosi	1-3 vko
Vapaasti valittavat tutkinnon osat 10 osp				
Tutkinnonosa valinnaisesta tutkinnon osasta tästä tutkinnosta tai toisesta tutkinnosta	10 osp	Ammattiosaamisen näyttö	3. vuosi	1-2 vk

Työssäoppimispaikka

Oppilaitos

Salpauksen työelämälähtöinen oppimisympäristö
(projekti, liiketoiminta-yksikkö, harjoitusyritys tai
osuuskunta)

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto
Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisala, artesaani
Valtakunnallinen voimaantulopäivä 1.8.2015

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinto, ympäristösuunnittelun ja rakentamisen osaamisala Artesaani, viherrakentaja 180 osp

Pakolliset ammatilliset tutkinnon osat 90 osp

Yhteiset tutkinnon osat 35 osp

Vapaasti valittavat Tutkinnon osat 10 osp

Valinnaiset tutkinnon osat 45 osp

5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	110	115	120	125	130	135	140	145	150	155	160	165	170	175	180																			
Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp			Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp			Toteuttamisen suunnittelu 15 osp			Palvelun toteuttaminen 45 osp										Pakolliset yhteiset tutkinnon osat 19 osp					Valinnaiset yhteiset tutkinnon osat 16 osp				Vapaasti valittavat tutk. osat 10 osp		Valinnaiset tutkinnon osat 45 osp																								
																		Polku viherrakentajan työtehtävään Laajennettu työssäoppiminen, esim. osa opinnoista oppisopimuksella																											Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen 15 osp		Palvelun tuotteistaminen 30 osp			Tilaustyön valmistaminen 15 osp			Stailaaminen 15 osp	
																		Yrittäjyyspolku NY-toiminta, työssäoppiminen ja Taidottaja-osuuskunta																											Vapaasti valittava tutkinnon osa 10 osp		Asiakaspalvelu ja myyntityö 30 osp			Tutkinnon osa ammatillisista perustutkinnoista 15 osp			Palvelun tuotteistaminen 15 osp	
																		Kansainvälisyyspolku Valinnaiset kielioopinnot ja työssäoppimisjakso/jaksot ulkomailla																							Kieli- ja kulttuuriopinnot				Kieli- ja kulttuuriopinnot		Tilaustyön valmistaminen 15 osp			Kulttuurin soveltamisen-käsityöhön 15 osp			Tutkinnon osa ammatillisista perustutkinnoista 15 osp	
																		Jatko-opintopolku Kieliä, matematiikkaa, fysiikkaa ja kemiaa sekä väyläopintoja ja pääsykoevalmennusta																							Matematiikka, fysiikka ja kemia				Matematiikka, fysiikka ja kemia		Vapaasti valittava /YTO (2.5.52) 5-15 osp			Palvelun tuotteistaminen 15 osp			Tutkinnon osa ammatillisista perustutkinnoista 15 osp	
																		Huippuosaaajan polku Oman alansa vaativissa työtehtävissä ja kilpailutoiminta																											Vapaasti valittava tutkinnon osa 10 osp		Tpo valmentautuminen 5 osp			Tutkinnon osa ammatillisista perustutkinnoista 15 osp			Tutkinnon osa ammatillisista perustutkinnoista 15 osp	

■ Pakolliset ammatilliset ■ Valinnaiset ■ Paikallisesti tarjottavat ■ Vapaasti valittavat ■ Yhteiset tutkinnon osat